

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **S., a.s., B., C.**, proti žalovanému: **M., a.s., B., D.**, zastúpenému JUDr. K. K., advokátom so sídlom v B., V., **o neúčinnosť právneho úkonu**, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 8 Cbsi 1/2008-514 zo dňa 5. septembra 2008, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 8 Cbsi 1/2008-514 zo dňa 5. septembra 2008 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia neúčinnosti právneho úkonu.

V odôvodnení uviedol, že pôvodne sa žalobca domáhal určenia, že zakladateľská zmluva akciovej spoločnosti PS M., a.s., uzavretá dňa 23. februára 1998 medzi zakladateľmi P., a.s., P. F., a.s., P. E., a.s., P. L. M., a.s., P. P., a.s., P. P., a.s., P. V., a.s., na základe ktorej spoluzakladateľ P., a.s., previedol svoj hnutel'ný a nehnuteľný M. na spoločnosť PS M., a.s., je voči žalobcovi právne neúčinná.

Súd zistil že uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 15 Cbi 33/03-465 zo dňa 18. júla 2006 došlo k zmene návrhu na začatie konania tak, že vklad hnutel'ného a nehnuteľného M. uvedených spoločností do spoločnosti PS M., a.s., je voči konkurzným veriteľom úpadcu právne neúčinný. Žalovaný je povinný vrátiť do konkurznej podstaty M.,

ktorý úpadca P., a.s., vložil do spoločnosti PS M., a.s., v zmysle zakladateľskej zmluvy zo dňa 23. februára 1998, a ktorý bol ocenený znaleckým posudkom vypracovaným znaleckou organizáciou P., s.r.o., Ž., zapísaný v znaleckom denníku pod č. 247-47/1997 zo dňa 16. decembra 1997 a znaleckým posudkom vypracovaným znaleckou organizáciou B., a.s., B., zapísaný v znaleckom denníku pod č. 277-4/1998 zo dňa 11. februára 1998, prípadne, ak to nie je možné, poskytnúť v prospech konkurznej podstaty úpadcu P., a.s., peňažnú náhradu.

S poukazom na ustanovenie § 15 ods. 1 a 2 zákona o konkurze a vyrovnaní, súd prvého stupňa ďalej konštatoval, že pre úspešnosť predmetnej žaloby sa vyžaduje, aby sa odporovalo právnomu úkonu urobenému v lehote troch rokov pred začatím konkurzu. Jedná sa o hmotnoprávnu lehotu. Nedodržanie tejto lehoty má za následok zamietnutie žaloby, pretože lehota zanikla a súd je povinný skúmať túto skutočnosť z úradnej povinnosti. Z obsahu spisu je nesporné, že trojročná hmotnoprávna lehota bola dodržaná. Zakladateľská zmluva, neúčinnosti ktorej sa žalobca domáha, bola uzavretá dňa 23. februára 1998 a konkurz na M. úpadcu bol vyhlásený uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 22. mája 2000.

Žalovaný vzniesol v priebehu konania námietku premlčania.

Pre podanie odporovacej žaloby platí všeobecná trojročná premlčacia lehota a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať prvý raz, v spornom prípade nasledujúci deň po vyhlásení konkurzu. Žaloba bola podaná dňa 5. júna 2000, zmena žaloby však bola pripustená dňa 18. júla 2006. Zmena bola podaná po uplynutí premlčacej lehoty. Súd preto žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p tak, že úspešnému žalovanému priznal trovy konania vo výške 10 958 763 Sk v súlade s ustanovením § 13 ods. 1 vyhl. č. 240/1990Zb., vyhl. č. 163/2002 Z.z., ako aj vyhl. č. 655/2004 Z.z.

Proti rozsudku podal žalobca odvolanie.

Uviedol, že súd prvého stupňa postupoval nesprávne, keď podanie žalobcu zo dňa 4. júla 2006 označené ako upresnenie žalobného petitu, kvalifikoval ako návrh na zmenu žaloby, uznesením na základe tohto podania zmenu žaloby pripustil a následne s poukazom na premlčanie uplatneného nároku podanú žalobu zamietol. Z obsahu súdneho spisu je zrejmé, že žalobca podanou žalobou napadol prevod M. úpadcu P., a.s., do novozaloženej spoločnosti PS M., a.s., (po zmene obchodného mena M., a.s.). Týmto prevodom došlo

k odstráneniu podstatnej časti z M. úpadcu do majetku žalovaného. Žalobca sa domáhal určenia neúčinnosti tohto prevodu.

Na základe výzvy súdu pod hrozbou zastavenia konania, žalobca podaním zo dňa 4. júla 2006 špecifikoval rozsah prevedeného majetku. a zároveň v súlade s ustanovením § 16 ods. 4 zákona o konkurze a vyrovnaní doplnil eventuálny petit o povinnosť peňažnej náhrady. Z obsahu podania nevyplýva záver, že ide o zmenu žaloby. Súd prvého stupňa nepostupoval správne, keď toto podanie kvalifikoval ako návrh na zmenu žaloby a následne o ňom rozhodol uznesením zo dňa 18. júla 2006. Konanie preto trpí vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, čo je odvolacím dôvodom podľa § 205 ods. 2 písm. b/ O.s.p.

Podľa jeho názoru je však daný aj dovolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p., keďže súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhované dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Súd prvého stupňa sa navrhnutými dôkazmi vôbec nezaoberal a ani neuviedol, prečo navrhnuté dôkazy nepovažoval za potrebné vykonať a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil.

Žalobca považuje napadnuté rozhodnutie za nesprávne aj z dôvodu, že vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, teda z dôvodu, uvedeného v § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. Nesprávnosť právneho posúdenia veci vidí žalobca v nesprávnej aplikácii námietky premlčania na daný skutkový stav. Žalobca napadol sporný prevod majetku. žalobou, doručenou súdu dňa 5. júna 2000, pričom k prevodu majetku. došlo na základe zakladateľskej listiny zo dňa 23. februára 1998 a následného prevodu majetku.. Je zrejmé, že trojročná premlčacia doba nemohla uplynúť. Súd pochybil, keď upresnenie petitu zo dňa 4. júla 2006 považoval za zmenu návrhu a vzhľadom na túto skutočnosť dospel k záveru o premlčaní uplatneného nároku.

Okrem výroku vo veci samej žalobca podaným odvolaním napadol s poukazom na ustanovenie § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. aj výrok o náhrade trov konania. Poukázal na skutočnosť, že žalobou zo dňa 5. júna 2000 sa domáhal určenia neúčinnosti právneho úkonu. Konanie o neúčinnosť právneho úkonu nie je z hľadiska určenia výšky súdneho poplatku konaním o zaplatenie, ale konaním, ktorého predmet nie je možné vyjadriť v peniazoch, preto súd aj pri vyrubení súdneho poplatku postupoval podľa položky 2 písm. b/ Sadzobníka súdnych poplatkov.

Súd prvého stupňa však napadnutým rozsudkom zaviazal žalobcu nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 10 958 763 Sk za osem úkonov právnej služby, pričom

z odôvodnenia rozsudku nie je zrejmé, ako súd pri rozhodovaní o trovách konania postupoval a čo považoval za základ pri určení tarifnej odmeny. Ak súd vychádzal z ustanovenia § 13 ods. 1 vyhl. o odmenách a náhradách za poskytovanie právnych služieb č. 240/1990 Zb. a č. 163/2002 Z.z., ako aj § 10 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z., tak vec nesprávne právne posúdil. Keďže hodnotu predmetu konania nie je možné vyčíslit', mal súd pri rozhodovaní o trovách konania postupovať podľa § 13 ods. 6 vyhl. č. 240/1990 Zb. a č. 163/2002 Z.z., ako aj § 11 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z. Namieta tiež rozsah právnych úkonov, za ktoré súd prvého stupňa odmenu žalovanému priznal.

Napadnutý rozsudok navrhuje zmeniť v zmysle jeho návrhu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po prejednaní veci podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O.s.p. dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

V žalobe zo dňa 5. júna 2000 žalobca navrhol, aby súd určil, že zakladateľská zmluva žalovaného, na základe ktorej spoluzakladateľ P., a.s., P. previedol svoj hnutel'ny a nehnuteľný majetok. na žalovaného, je voči žalobcovi právne neúčinná. Z navrhovaného výroku je zrejmé, že žalobca požaduje určiť neúčinnosť právneho úkonu, ktorým bol vložený majetok. P, a.s., P. do spoločnosti žalovaného. Na spoločnosť P., a.s., P. bol uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 8K 288/99-150 zo dňa 22. mája 2000 vyhlásený konkurz.

Podaniami zo dňa 19. januára 2004 žalobca s poukazom na ustanovenie § 15 a nasl. Zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov uviedol, že navrhovaný výrok dopĺňa o povinnosť žalovaného vrátiť do konkurznej podstaty úpadcu P., a.s., P. majetok., ktorý konkretizoval s odvolaním na znalecké posudky tvoriace prílohu jeho žaloby.

Súd prvého stupňa uznesením zo dňa 3. mája 2004 žalobcovi uložil, aby konkretizoval hnutel'ny a nehnuteľný majetok., ktorého vrátenia do konkurznej podstaty úpadcu sa domáha, s tým, že, ak vady svojho podania neodstráni, súd bude postupovať podľa § 43 ods. 2 O.s.p.

Žalobca podaním zo dňa 4. júla 2006 označeným ako upresnenie žaloby navrhol, aby súd rozhodol tak, že vklad hnutel'ného a nehnuteľného majetku. úpadcu P., a.s., uskutočnený na základe zakladateľskej zmluvy akciovej spoločnosti PS M., a.s., uzatvorenej dňa 23. februára 1998 medzi zakladateľmi P., a.s., P. F., a.s., P. E., a.s., P. L. M., a.s., P. P., a.s., P. P., a.s., a P. V., a.s., do spoločnosti PS M., a.s., je voči konkurzným veriteľom úpadcu P., a.s.,

právne neúčinný. Žalovaný je povinný vrátiť do konkurznej podstaty M., ktorý úpadca P., a.s., vložil do spoločnosti PS M., a.s., v zmysle Zakladateľskej zmluvy zo dňa 23. februára 1998, a ktorý bol ocenený znaleckými posudkami vypracovanými znaleckou organizáciou P., s.r.o., Ž. a B., a.s., B., a ak to nie je možné, je žalovaný povinný poskytnúť v prospech konkurznej podstaty úpadcu P., a.s., peňažnú náhradu.

Následne súd prvého stupňa uznesením zo dňa 18. júla 2006 rozhodol tak, že pripustil zmenu žaloby v uvedenom zmysle, čo odôvodnil jej upresnením v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o konkurze a vyrovnaní.

Podľa § 79 ods. 1 O.s.p., návrh na začatie konania má okrem všeobecných náležitostí obsahovať aj pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov ktorých sa navrhovateľ dovoľáva a musí byť z neho zrejmé, čoho sa navrhovateľ domáha.

Požiadavku, aby z návrhu na začatie konania bolo zrejmé, čoho sa žalobca domáha, nemožno vykladať tak, že žalobca je povinný urobiť návrh znenia výroku, ktorý súd prevezme do výroku rozsudku. Žalobca svoju povinnosť splní tým, že v návrhu určite a zrozumiteľne označí spôsob určenia právneho vzťahu, práva alebo povinnosti, ktorá má byť rozhodnutím súdu žalovanému uložená, pričom je podstatné, že z podanej žaloby vyplýva žalobcova požiadavka, čoho a na akom skutkovom základe sa domáha.

V danom prípade zo žalobcovho návrhu zo dňa 5. júna 2000 jednoznačne vyplýva, že sa domáha určenia neúčinnosti právneho úkonu, ktorým je prevod hnutel'ného a nehnuteľného majetku spoločnosti P., a.s., P. do spoločnosti žalovaného. Úpravami navrhovaného petitu žalobca konkretizoval svoj návrh vo vzťahu k ustanoveniu § 16 ods. 4 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov, ktoré upravuje právne dôsledky určenia neúčinnosti právneho úkonu. Súd prvého stupňa preto nemal dôvod rozhodnúť o jeho podaní zo dňa 4. júla 2006 ako o zmene žaloby v zmysle § 95 O.s.p. V konaní pred súdom prvého stupňa preto došlo k vade, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, v dôsledku čoho je daná existencia žalobcom namietaného odvolacieho dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. b/ O.s.p.

Žalobca namieta tiež nesprávnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa, aj pokiaľ ide o trovy konania, a to ohľadom určenia základu pre výpočet tarifnej odmeny právneho zástupcu žalovaného, ktorému bola priznaná odmena podľa ustanovení príslušných predpisov o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb spôsobom, ktorým sa postupuje v prípade, ak predmetom konania je oceníteľné plnenie. Keďže konanie

o neúčinnosť právneho úkonu je aj z hľadiska určenia výšky súdneho poplatku konaním, ktorého predmet nie je možné vyjadriť v peniazoch, je potrebné vychádzať aj pri určení tarifnej odmeny právneho zástupcu z rovnakého princípu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci (§ 224 ods. 2 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 26. februára 2010

**JUDr. Alena P r i e c e l o v á, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: M. B.